

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3376

Vragen van het lid **Hamer** (PvdA) aan de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de 400 ontslagen bij DSM door een paniecreactie* (ingezonden 9 augustus 2012).

Antwoord van minister **Verhagen** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 5 september 2012).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht dat DSM wereldwijd 1000 werknemers wil ontslaan en er in Nederland 400 banen gaan verdwijnen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat er geen honderden banen in Nederland mogen verdwijnen door een paniecreactie van het bestuur van een grote onderneming, die vooral lijkt te zijn ontstaan uit het voornemen om aandeelhouders en de beurs te plezieren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Naar ik heb begrepen neemt DSM deze beslissing naar aanleiding van een terugval van de winst in het eerste half jaar van 2012 en op basis van slechtere vooruitzichten voor de wereldeconomie voor de tweede helft van dit jaar. Dit is het gevolg van de toenemende economische onzekerheid en ongunstige marktontwikkelingen. Om ook in toekomst winstgevend te blijven en de continuïteit van het bedrijf te borgen, start DSM haar efficiency-kostenreductieprogramma. Deze beslissing is de verantwoordelijkheid van DSM.

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat het onverdiend en onverantwoordelijk is dat een groot bedrijf, dat door de belastingbetaler is gesteund met de deeltijd-WW, nu met hoge winsten draait en goede toekomstverwachtingen heeft, plotseling aankondigt honderden banen te schrappen? Zo nee, waarom niet?

¹ www.nu.nl, DSM schrapt wereldwijd 1000 banen, 7 augustus 2012.

Antwoord 3

Deeltijd-WW was ervoor bedoeld bedrijven in staat te stellen waardevolle werknemers vast te houden tijdens de moeilijkste crisisjaren door de werktijd te verkorten, zodat deze bij een oplevende economie weer snel konden worden ingezet. Hiermee kon op korte termijn kapitaalvernietiging worden voorkomen. Tegelijk moesten lange termijn aanpassingen niet belemmerd worden. Om dit te bereiken gold bijvoorbeeld de voorwaarde dat als een werknemer 3 tot 5 maanden (afhankelijk van de duur van de dienstbetrekking) na afloop van de deeltijd-WW alsnog werkloos werd de werkgever een vergoeding moest betalen.

DSM is momenteel bezig met het verbeteren van de efficiency. Daarbij gaan mogelijk banen verloren, maar dat staat in het teken van de noodzaak van een structurele reorganisatie. Ontslag vanwege de langere termijn aanpassingen van een bedrijf aan nieuwe omstandigheden is iets anders dan ontslag vanwege scherpe vraaguitval tijdens het dieptepunt van de crisis.

Het aangekondigde efficiencyprogramma is door DSM onder andere ingezet naar aanleiding van de verslechterde vooruitzichten en toegenomen economische onzekerheid. Het programma is gericht op kostenreductie binnen het gehele bedrijf, om de toekomstige winstgevendheid en daarmee de continuïteit van het bedrijf te behouden. Het is nog niet duidelijk of daarbij sprake zal zijn van gedwongen ontslagen. Continuïteit binnen een bedrijf is van belang voor het behoud van werkgelegenheid op de lange termijn.

DSM blijft investeren in Nederland zoals dat blijkt uit de eerdere aankondigingen van DSM dit jaar, zoals de investeringen in Chemelot Campus/Maastricht Health Campus, de € 100 mln. extra investeringen in R&D-laboratoria en het bouwen van een nieuw ammoniumsulfaat fabriek in Geleen. Het is de taak van de overheid om Nederland zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor bedrijven zoals DSM. Vanuit het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie wordt dit gedaan door het creëren van een goed fiscaal klimaat, bieden van financieringsmogelijkheden (zoals de WBSO, RDA en Innovatiebox) en het voeren van topsectorenbeleid. Bij de recente aankondiging om te investeren in R&D-laboratoria gaf DSM aan dat deze keuze mede is ingegeven door het gevoerde overheidsbeleid. Dankzij de inzet van dit kabinet kiest een bedrijf zoals DSM er voor om te investeren in Nederland. Dit levert honderden extra banen op.

Vraag 4

Weet u of er gedwongen ontslagen zullen vallen bij DSM? Mochten deze er onverhoopt zijn, doet u dan een beroep op gelden uit de sociale fondsen binnen Europa om de getroffen werknemers te steunen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Navraag bij het UWV leert dat er door DSM nog geen melding is gedaan in de zin van de Wet melding collectief ontslag en er geen ontslagaanvragen zijn ingediend. Dit ligt in lijn met de berichtgeving van DSM zelf. Op dit moment weet DSM nog niet of en zo ja hoeveel gedwongen ontslagen zullen vallen in Nederland. DSM zet zich in om haar mensen te helpen aan een nieuwe baan, binnen of buiten DSM.

Vanwege het natuurlijk verloop (pensionering etc.) binnen DSM kunnen er ook intern mogelijkheden ontstaan. Dit alles zorgt ervoor dat op dit moment nog niet in te schatten is hoeveel mensen uiteindelijk gedwongen ontslagen zullen worden in Nederland.

Mochten er grote aantallen gedwongen ontslagen komen, dan zal gekeken worden naar het Europees Globaliseringsfonds (EGF). Het EGF kan actieve arbeidsmarktmaatregelen financieren, die speciaal bedoeld zijn om ontslagen werknemers weer aan het werk te helpen.

Een aanvraag kan pas worden ingediend wanneer duidelijk is:

- wanneer en hoeveel ontslagen er precies gaan vallen;
- of daarmee de drempel van minimaal 500 ontslagen binnen vier maanden wordt gehaald; en
- nadat werknemers daadwerkelijk een aanzegging hebben ontvangen.

Echter, zolang niet duidelijk is of en wanneer er in een aaneensluitende periode van vier maanden minimaal 500 ontslagen vallen, valt hier nog weinig over te zeggen.